ชื่อเรื่องวิทยานิพนซ์

ผลของสารทดแทนใขมันแบบผสม และสารให้ ความหวานต่อคุณภาพของไอศกรีมวนิลาลดไขมัน และลดพลังงาน

ผู้เขียน

นางสาวหทัยทิพย์ ร้องคำ

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอาหาร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ. คร. อภิรักษ์ เพียรมงคล ประธานกรรมการ Dr. Tri Indrarini Wirjantoro กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาผลของสารทดแทนใขมันชนิดโปรตีน 2 ชนิด (เวย์โปรตีนและโปรตีนถั่วเหลือง) และอัตราส่วนของสารทดแทนใขมันประเภทโปรตีนและสาร ทดแทนใขมันประเภทการ์โบไฮเดรต (อะวิเซล เอ็มที-01 และแอลฟา-สตาร์ช) และสารทดแทน ความหวาน (มอลติตอล) ต่อคุณภาพทางกายภาพ เคมี และประสาทสัมผัสของไอศกรีมวนิลาลด ใขมันและลดพลังงาน

การใช้เวย์โปรตีนที่ระดับไขมัน 5 เปอร์เซ็นต์ มีค่าความขันหนืดที่เหมาะสมทำให้มีค่าโอเวอร์รันสูง ที่สุด มีอัตราการละลายและเนื้อสัมผัสที่ดีกว่าการใช้โปรตีนจากถั่วเหลือง นอกจากนี้ยังมีค่าความ สว่าง ความเรียบเนียน กลิ่นวนิลา ความเหนียวหนืด และการยอมรับรวมใกล้เคียงกับสูตรควบคุม มากกว่าการใช้โปรตีนถั่วเหลือง การใช้สารทดแทนไขมันแบบผสมพบว่าการใช้เวย์โปรตีน ร่วมกับอะวิเซลที่อัตราส่วน 4:1 มีความขันหนืดและปริมาณโปรตีนไม่แตกต่างจากสูตรควบคุม (p≤0.05) มีอัตราการละลายต่ำ และมีค่าโอเวอร์รันสูงกว่าสูตรควบคุม และได้รับการยอมรับรวม ใกล้เคียงกับสูตรควบคุม นอกจากนี้ยังมีปริมาณไขมันต่ำที่สุดคือ 2.52 เปอร์เซ็นต์ ผลการศึกษาใน ครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้เวย์โปรตีนร่วมกับอะวิเซลที่อัตราส่วน 4:1 มีศักยภาพในการใช้เป็น สารทดแทนไขมันในผลิตภัณฑ์ไอสกรีมวนิลาลดไขมันเพื่อให้มีคุณภาพใกล้เคียงกับไอสกรีมสูตร

ควบคุมมากที่สุดการใช้มอลติตอลที่ระดับ 10 เปอร์เซ็นต์(w/w) มีความข้นหนืด, ปริมาณของแข็งที่ ละลายได้ ความเรียบเนียน และการยอมรับโดยรวมไม่แตกต่างกับสูตรควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ (p≤0.05) และมีค่าโอเวอร์รันและอัตราการละลายใกล้เคียงกับสูตรควบคุมมากที่สุด อีกทั้งยังมี ค่าพลังงานต่ำที่สุดอีกด้วย

หากถึงงานทากถุทยกหาง ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้เวย์โปรตีนร่วมกับอะวิเซลที่อัตราส่วน 4:1 ร่วมกับการใช้สารทดแทนความหวานมอลติตอลที่ระดับ 10 เปอร์เซ็นต์ มีศักยภาพในการใช้เป็น สารทดแทนใขมันและสารทดแทนความหวานในผลิตภัณฑ์ไอศกรีมวนิลาลดไขมันเพื่อให้มี คุณภาพใกล้เคียงกับไอศกรีมสูตรควบคุมมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Effect of Mixed Fat Replacers and Sweetener on

Quality of Fat and Calorie Reduced Vanilla Ice Cream

Author Miss Hathaitip Rongkom

Degree Master of Science (Food Science and Technology)

Thesis Advisory Committee Asst. Prof. Dr. Aphirak Phianmongkhol Chairperson

Dr. Tri Indrarini Wirjantoro Member

ABSTRACT

The aims of this research were to study the effect of 2 protein based fat replacers (i.e. whey protein and soy protein), the ratio of protein base fat replacers and commercial carbohydrate based fat replacers (i.e. Avicel, MT-01 and Alpha-starch) and sweetener (maltitol) on physical, chemical and sensory properties of fat and calorie reduced vanilla ice cream.

Experimental results showed that the use of whey protein with 5 % (w/w) fat produced a good viscosity with a maximum overrun. Also, this protein based fat replacer provided an ice cream with a good melting rate and texture as compared to those of ice creams prepared with soy protein. In addition, the ice cream with whey protein had sensory characteristics, including lightness, smoothness, vanilla flavour, stickiness and overall acceptance with values closer to those of the control ice cream. When protein and carbohydrate based fat replacers were used, the results revealed that a combination of whey protein and Avicel (4:1) (w/w) provided viscosity and protein contents that were not significantly different (p≤0.05) to the control sample. The melting rate of the ice cream with these fat replacers was lower than that of the control sample, but the overrun was higher. The fat content of the ice cream with mixed fat replacers was the lowest (2.52 %, w/w) compared to all of the ice cream samples made in this study. At the same

time, the preference score of the ice cream was the closest to the control ice cream. When maltitol was used, the results showed that 10 % maltitol(w/w) gave viscosity, total soluble solid, smoothness and overall acceptance that were not significantly different (p≤0.05) than that of the ice cream control and had overrun and melting rate values that were closed to the control. In addition, this ice cream had the lowest energy value.

The results from this study indicated that mixed fat replacers (whey protein: Avicel at ratio of 4:1) and 10 % maltitol had a potential to be used in the fat and calorie reduced vanilla ice cream product.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved